

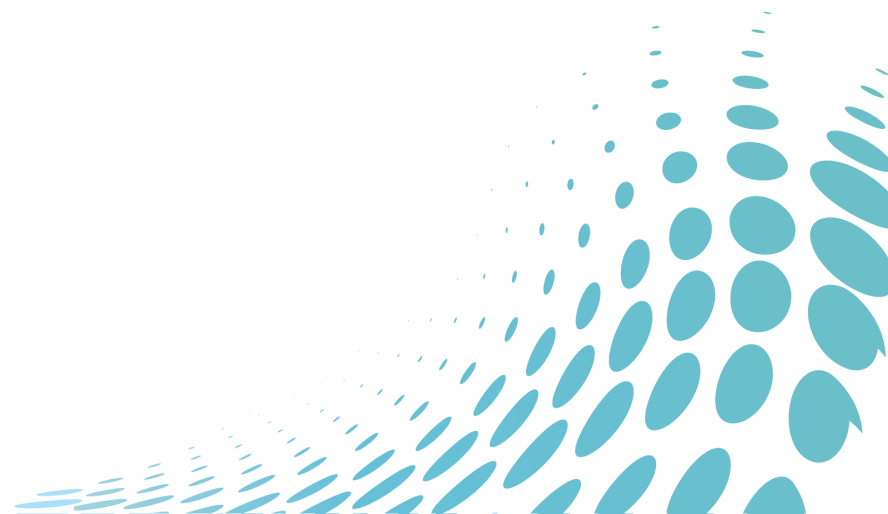

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Gjennomføring og oppfølging av tilsyn

Tips, sjekklister, saksgang mm..

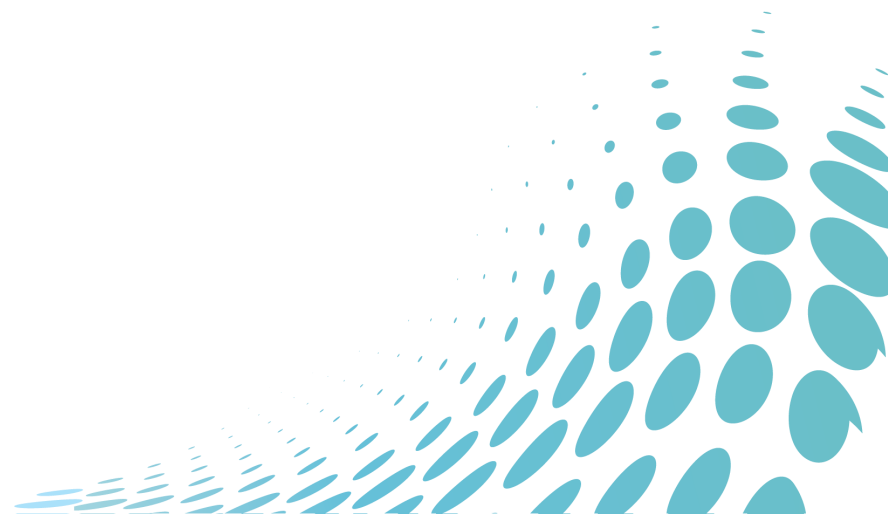
v/Cecilie Haraldstad Moen

Innhold

- Tilsyn
 - Myndighetsområde forurenset grunn og rettslig grunnlag
 - Formål
 - Planlegging, gjennomføring og avslutning/oppfølging
 - Rapportskrivning
 - Virkemiddelbruk

Kommunen som forurensningsmyndighet

Kommunen er forurensningsmyndighet der det skal gjøres bygge- og gravearbeider i forurenset grunn. Bygge- og gravesaker behandles etter forurensningsforskriften kapittel 2.

- Godkjenne og følge opp tiltaksplan om forurenset grunn
- Kreve at tiltakshaver bruker konsulenter eller bedrift med spesiell kompetanse på undersøking og utarbeiding av tiltaksplaner.
- **Føre tilsyn - § 2-11. Tilsyn og kontroll**
- Graving som ikke er omfattet av plan- og bygningslova, men er innenfor forurensningsforskriften skal også behandles

De rettslige rammene for tilsyn

Forurensningsloven § 48

- Plikten til å føre tilsyn

«Forurensningsmyndigheten skal føre tilsyn med den alminnelige forurensningssituasjon og med forurensninger fra de enkelte kilder. Forurensningsmyndigheten skal også føre tilsyn med håndteringen av avfall.»

Forurensningsmyndigheten skal gjennom råd, veiledning og opplysning arbeide for å motvirke forurensninger og avfallsproblemer og se til at reglene i loven og vedtak i medhold av loven blir fulgt.»

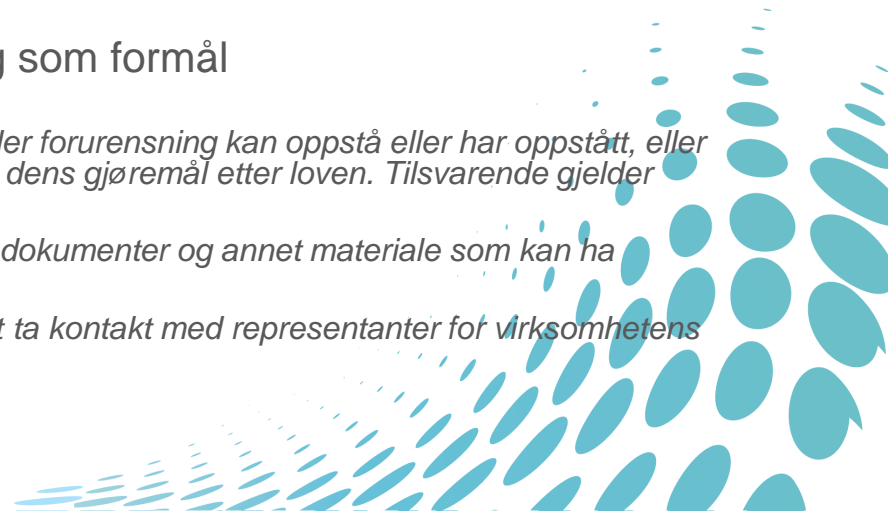
Forurensningsloven § 50

- Uhindret adgang til eiendom/ anlegg
- Lagt fram dokumenter og granske dem
- Ta kontakt med ledelsen
- Tilsyn er ikke avhør/etterforskning
- Tilsyn må ha en forvaltningsmessig oppfølging som formål

«Forurensningsmyndigheten skal ha uhindret adgang til eiendom der forurensning kan oppstå eller har oppstått, eller som er eller kan bli utsatt for forurensning når det er nødvendig for dens gjøremål etter loven. Tilsvarende gjelder virksomhet som har ført eller kan føre til avfallsproblemer.»

Forurensningsmyndigheten kan kreve å få lagt fram og få granske dokumenter og annet materiale som kan ha betydning for dens gjøremål etter loven.

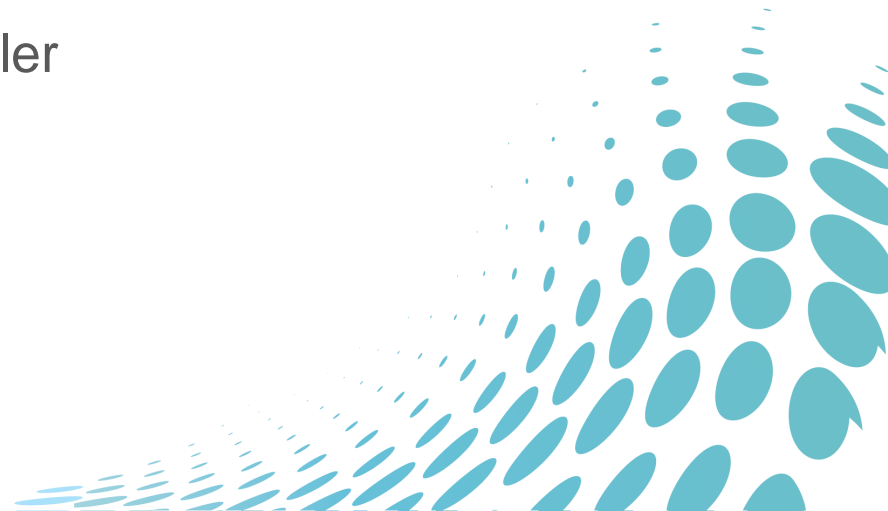
Ved inspeksjon av virksomhet skal forurensningsmyndigheten først ta kontakt med representanter for virksomhetens ledelse.»

Formålet med tilsynet

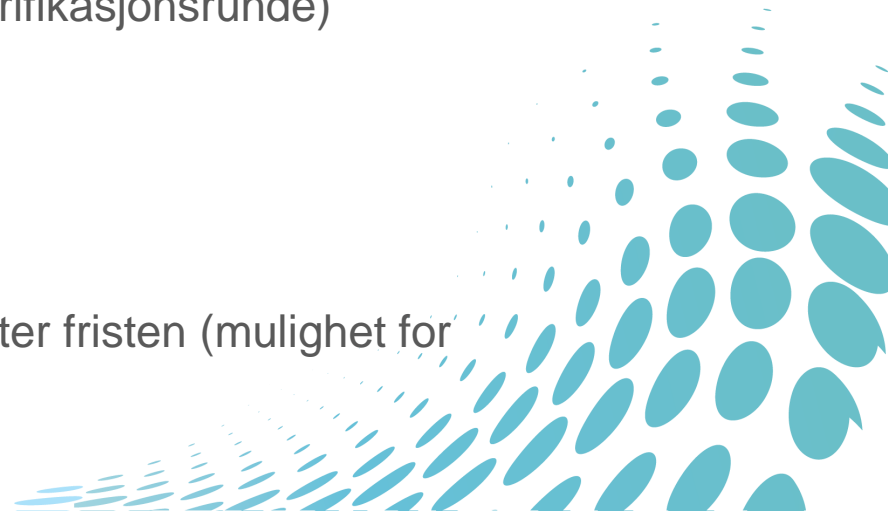
- Lovlighetskontroll
 - Fastslå om virksomhetens styringssystem og aktiviteter stemmer overens med eller avviker fra myndighetskravene
 - Fastslå om virksomhetens overholder krav i miljølovgivningen
 - Peke på forbedringspotensialer

Gjennomføring av tilsynet

- Avtale dato og tidspunkt med meddeltaker/saksbehandler
- Informere meddeltakeren om saken (bakgrunn for tilsynet)
- Avtale dato og tidspunkt med virksomhet – varslet/ uvarslet tilsyn?
- Sende e-post/brev – Skriftlig varsel om tilsyn, herunder:
 - Presisere/bekreft dato og klokkeslett
 - Beskrive bakgrunn for tilsynet
 - Informere bedriften om tema for tilsynet
 - Informere om gebyr
 - Ev. relevant informasjon/faktaark ol.
- Gjennomføring av tilsyn
 - Innledning
 - Kontroll (intervju (sjekkliste) og verifikasjonsrunde)
 - Oppsummering
- Skrive inspeksjonsrapport
- Sende gebyr
- Sjekke tilbakemeldingen fra bedriften
- Skrive avslutningsbrev
- Skrive purrebrev hvis bedriften oversitter fristen (mulighet for tvangsmulkt)

Sjekkliste

2	UTSLIPPSKONTROLL	Referanser /lovhjemmel	Prosjekt-kontrolltema	Kontrollørens kommentarer
	Utslipp til luft			
2.1	<p><u>Utslippskilder</u> Har bedriften andre forurensende utslipp til luft enn støv?</p> <p>Hvilke utslippskilder for støv er det på bedriften (utslipp i skorstein og diffuse utslipp)?</p> <p>Hvilken skorsteins høyde er det på utslippskilden?</p> <p><u>Renseanlegg</u> Har bedriften renseanlegg for utslipp av støv, i tilfelle hvilken type renseanlegg?</p> <p>Hvem er ansvarlig for driften av renseanlegget?</p> <p>Hvilke rutiner er det for drift, kontroll og vedlikehold av renseanlegget?</p> <p><u>Tiltak/Naboklager</u> Har virksomheten mottatt naboklager på virksomhetens utslipp til luft?</p> <p>Hvilke eventuelle utslippsreducerende tiltak har virksomheten gjennomført?</p> <ul style="list-style-type: none">- Vanning og/eller feiing av vegger og fabrikkområdet for å hindre støving	<p>Forurensningsloven § 7</p> <p>Kravet til skorsteins høyde for rensede avgasser fra tørketrommel, § 24-6:</p> <ul style="list-style-type: none">- stasjonære asfaltverk: minst 15 meter over bakken- mobile asfaltverk: minst 10 meter over bakken. <p>Forurensningsforskriften, § 24-4: Virksomheten plikter å gjøre nødvendige tiltak for å hindre spredning av diffust støv.</p> <p>Forurensningsforskriften, § 24-5: Støvholdig avgass fra tørketrommel skal føres gjennom renseanlegg som består av tekstilfilter. Sikteanlegg og andre anleggsdeler som avgir støv, skal være innebygget</p> <p>Annet type renseanlegg enn med tekstilfilter aksepteres, jf. veilederen til forurensningsforskriften, kapittel 24</p>	<p>2. Utslipp til luft: ulovlige utslipp til luft</p> <p>2. Utslipp til luft: diffuse utslipp</p> <p>2. Utslipp til luft: skorsteins høyde</p> <p>2. Utslipp til luft: renseanlegg - funksjon, drift og vedlikehold</p> <p>5. Internkontroll: virksomhetens HMS-rutiner</p> <p>2. Utslipp til luft: støvutslipp til luft - tiltak</p>	
2.2	<p><u>Måleprogram</u> Gjennomføres det regelmessige målinger av støvutslipp i røykgasser fra tørketrommel?</p> <p>Hvilket måleutstyr benyttes?</p> <p>Hvem er ansvarlig for gjennomføringen av målingene?</p>	<p>Forurensningsforskriften, § 24-9: Asfaltverk skal gjennomføre målinger av støvutslipp til luft for røykgasser fra tørketrommel. Målingene skal være representative for normal drift.</p>	<p>2. Utslipp til luft: målinger av støvutslipp til luft</p>	

Spørsmålsstillinger

Still undersøkende åpne spørsmål:

- Kan du forklare hvordan.....
- Beskrive forløpet.....

Still etterhvert klargjørende lukkede spørsmål:

- Gjenta utsagn
- Du sier altså at.....

Omformuler

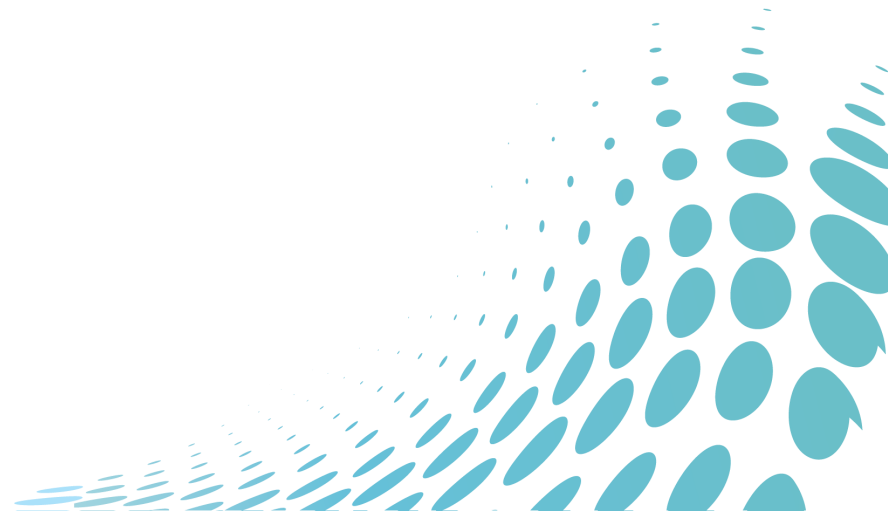
- Du mener altså at.....
- Har jeg forstått deg rett når du sier.....

Utdyp utsagn

- Du sa.....kan du fortelle mer om det
- Du nevnte.....kan du si hva du legger i det

Still konkluderende lukkede spørsmål

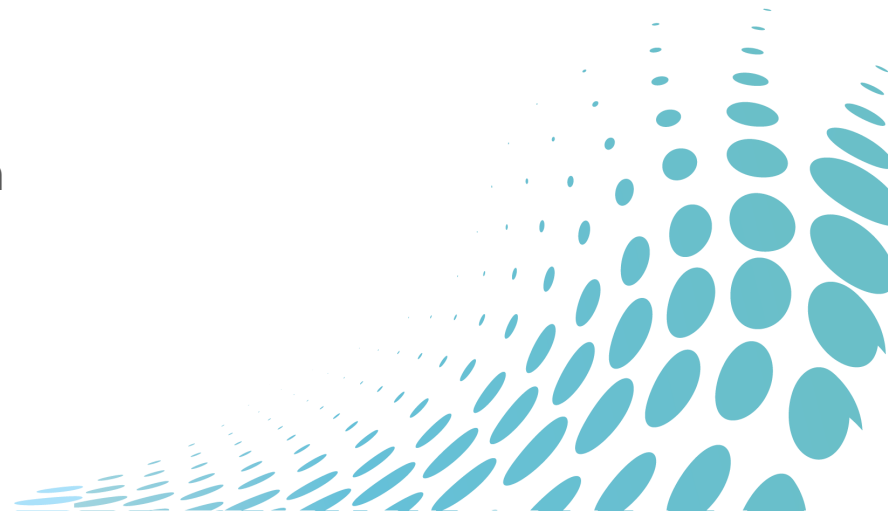
- Er du enig i at?
- Kan vi da konkludere at.....?

Tips til sjekklisten

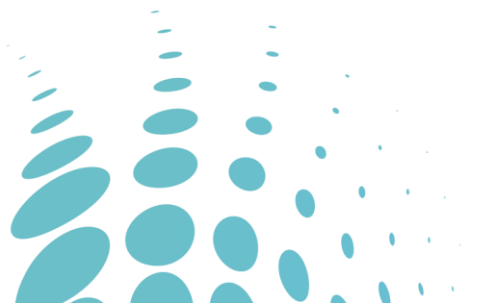
- Har tiltakshaver vurdert forurenset grunn i forkant av terrenginngrepet? Tilstrekkelig vurdering?
- Har tiltakshavers beredskap i tilfelle akutt forurensning eller at det oppdages ukjent forurensning i grunnen?
- Samsvarer massehåndteringen med tiltaksplanen – hvordan skilles rene masser, forurensete masser og farlig avfall?
- Mellomlagring av masser – for eksempel med tett dekke og presenning Entreprenørens og foretakets kjennskap til tiltaksplanen
- Avfallshåndtering
- Håndtering av vann i byggegropen
- Håndtering av avvik fra tiltaksplanen

Oppfølging etter tilsynet

- Virksomheten mottar en tilsynsrapport med eventuelle
 - avvik med frist for å gi tilbakemelding på hvordan avvik er rettet
 - anmerkninger (kan be om tilbakemelding)
 - andre forhold som blir formidlet under tilsynet
- Husk at rapportene er grunnlaget for senere reaksjoner
- Gjennomsyn styrker rapportens status

Hvordan skrive en god rapport?

De 5 K`ene

- ***Kravhensende***
- ***Kommuniserende***
- ***Komplett***
- ***Korrekt***
- ***Konsist***

Eksempel på avviks- formulering

Avvik 1: Virksomhetens håndtering av farlig avfall er ikke tilfredsstillende

Avvik fra: Avfallsforskriften § 11-5
Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 6 og 7

Kommentarer:

Avviket er basert på følgende observasjoner:

Virksomheten har startet med å rydde opp i kjemikalier og farlig avfall. Noe av dette var lagret utendørs på området. En oversikt over mengder og typer farlig avfall som oppstår og lagres på anlegget kunne ikke framvises. Avfallet var heller ikke tydelig merket.

Kommentarer til regelverket:

Farlig avfall lagres slik at uvedkommende ikke har tilgang til avfallet, og slik at det ikke er fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Videre skal avfallet sorteres og merkes. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Det skal foreligge en rutine tilpasset det enkelte anlegg som sikrer at avfallet håndteres i tråd med regelverket.

Vi gjør også oppmerksom på at avfallet skal håndteres iht. informasjonen på sikkerhetsdatabladene. Dere bør derfor gå igjennom sikkerhetsdatabladene og påse at avfallet sorteres riktig.

Videre er sortering og lagring av farlig avfall et punkt som skal være med i en risikovurdering mht. det ytre miljø. Risikovurderingen skal være stedsspesifikk, dvs. at en særskilt vurdering skal gjøres for hvert enkelt anlegg. Se også avvik 4.

Avvik 2: Virksomheten kan ikke dokumentere at utslipp av vaskevann ikke fører til nevneverdig skade på miljøet

Avvik fra: Forurensningsloven § 7
Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 6

Kommentarer:

Avviket er basert på følgende observasjoner:

Vannet fra vasking av blandeverket går til et sedimentasjonsbasseng og deretter utslipp til bekk. Det bygges nå et sedimentasjonsbasseng nummer to.

Virksomheten kunne under kontrollen ikke dokumentere hva utslippet fra sedimentasjonsbassenget inneholder. Utslipet må dermed anses som ulovlig frem til det kan dokumenteres at utslippet ikke fører til nevneverdig skade i resipienten.

Foto: Utslippspunkt i bekk (venstre). Sedimentasjonsbasseng (høyre).

Kommentarer til regelverket:

Vaskevann fra betongindustrien kan inneholde tungmetaller og er ofte svært alkalisk. Utslipp av vaskevann kan være ulovlig selv om det blir renset ved hjelp av et sedimentasjonsbasseng. Virksomheten er pliktig til å dokumentere at utslippet ikke fører til nevneverdig miljøskade eller ulempe, jf. forurensningslovens § 7. For å kunne vurdere om utslippet er uten miljømessig betydning skal virksomheten etablere et systematisk prøvetakingsprogram av utslippet. Virksomheten er selv ansvarlig for å vurdere hvordan utslippet påvirker miljøet.

Eksempel på avviks- formulering

Virkemidler – sikre lukking av avvik

- Pålegg om opplysninger/tiltak
- Tvangsmulkt
- Stans
- Trekking av tillatelse
- Anmeldelse
- Pressemeldinger
- Særskilt oppfølging (fornyhet kontroll)

Avslutning av tilsyn først når virksomheten har dokumenterer at avvik er lukket.

Nyttige nettsider:

- www.miljokommune.no

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Spørsmål?
Felles tilsyn?

fmavcmo@fylkesmannen.no

Oppmerksomheten!